



POLITSEILEHT

ADMINISTRATIIV-ÕIGUSLINE AEGKIRI.

Nr. 3 (213)

16. jaanuaril 1926 a.

VI. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.
Tellimise hind: aastas Mk. 1000.—
poolaastas „ 500.—
veerandaastas „ 250.—
Siseministeeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:
aastas Mk. 800.—
poolaastas „ 400.—
veerandaastas „ 200.—
Üksik number maksab Mk. 25.—
Tellimised — järgmise kuu esimesest päevast.

Avatud k 1/29—1/23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1
Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 103
Kuulutuste hinnad:
1/1 lehek. Mk. 4000.— || 1/4 lehek. Mk. 1000.—
1/2 „ „ 2000.— || 1/8 „ „ 500.—
1/3 „ „ 1350.— || 1/16 „ „ 250.—
Tunnistuste kaotuste kuulutused Mk. 100.—
Lehe eesküljel 75% o, tekstis 100% o kallim.
Adressi muutmise 30 mk.
Adress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338.
Jooksev arve Eesti panga Tallinna osak. nr. 543

Sisu: 1) Eugen Maddison, Kindral-kuberneri võimu piiridest perioodiliste trükitoodete suhtes sõjaseisukorra maksvuse ajal. 2) A. Liit, Tähtsamate kuritegude jälgimine. 3) Kol. H. Norman Schwarkopf, New Jersey välispolitsei koolitamine ja tegevus. 4) Avalikkude ettekannete seadus ja kino. 5) Simulantidest. 6) Konst. A. Viik'i 35-aastane teenistusjuubel. 7) Ametlik osa. 8) Kirjadest toimetusele. 9) Küsimused ja kostmised. 10) Kuulutused.

Kindral-kuberneri võimu piiridest perioodiliste trükitoodete suhtes sõjaseisukorra maksvuse ajal.

Eugen Maddison.

30. detsembril 1922. a. määras siseminister sõjaseisukorra seaduse (Üldkub. asut. sead. § 23 lisa, S. k. II. k.) § 19 p. p. 14. ja 18. põhjal ajakirja „Valve“ nr. 39 aresti alla. Siseministri määrus saadeti täide samal päeval Tallinna linna 6. jaoskonna politsei ülema poolt.
P. p. 14. ja 18., mille peale tugenes siseminister, kõnelevad: p. 14. sellest, et kindral-kuberneril on õigus sõjaseisukorra kestvuse ajaks perioodilisi trükitooteid seisma panna, p. 18., et kindral-kuberneril on õigus sõjaseisukorra kestvuse ajaks kinnisvara sekvestri ja vallasvara ning sissetulekud neist aresti alla panna, kui tähendatud varanduste või sissetulekute valitsemise kaudu (путемъ

распоряжения) nende omanikud püüavad keelatud sihte kätte saada jne.
26. jaanuaril 1923. a. riigikohtule antud ühises kaebuses palusid ajakirja „Valve“ väljaandja „Eesti Valve Liidu“ juhatus ja sama ajakirja vastutav toimetaja Johannes Jammer siseministri määruse ära muuta, ajakirja „Valve“ nr. 39 aresti alt vabastada ja siseministrit kohustada aresti alla pandud „Valve“ eksemplaarid toimetusele välja andma. Kaebust põhjendati sellega, et siseministri määrus olevat vastolus põhiseaduse § 13., mille põhjal trükivabadust võib kitsendada ainult kõlbluse ja riigi kaitseks, ja et käesoleval korral olevat siseminister võõriti tõlgitsenud sõjaseisukorra seaduse § 19 p. 18.

Teatavasti otsustas riigikohus 3./27. novembril l. a. siseministri määrust tühistada ja asi siseministrile uueks otsustamiseks saata.

Käesolevas asjas tekkis põhimõtteline küsimus, mis oma tähtsust ka tulevikus ei kaota, kui maksvat sõjaseisukorra seadust ei muudeta, nimelt — kas on kindral-kuberneri õigustega varustatud isikul õigus sõjaseisukorra maksvuse ajal, tugeedes sõjaseisukorra seaduse § 19 p. 14 peale, perioodilise trükitoote üksikuid numbreid aresti alla panna.

Riigikohus leidis, et seda õigust ei ole kindral-kuberneril p. 14 ega ka p. 18 alusel, kuid seal juures arvab riigikohus, et „perioodiliste trükitoodete üksikute numbrite aresti alla panemise õigus on siseministeriumi ametkonnal olemas harilikukorra maksvuse juures ja seda õigust võib siseministerium tarvitada Kr. Kp. S. § 1213¹⁰—1213¹⁵ ettenähtud alustel ja korras“ (riigikohtu otsuse motiivid).

Isiklikult asun teisel seisukohal, nimelt, et aresti alla panemise õigus kuulub kindral-kuberneri õigustega varustatud isikule ja, teiseks, et tähendatud õigus puudus siseministeriumi ametkonnal. Siseministeriumi ametkonnal puudus tähendatud õigus juba Vene Ajutise Valitsuse ajast. Vene Ajutise Valitsuse määrusega 27. aprillist 1917. a. trükiasjade asutuste kohta. (Seadl. ja valits. korralduste kogu 15. maist 1917. a. nr. 109, art. 598) kaotati kõik trükiasjade asutused, asutati raamatupalat (книжную палату) jne., kusjuures ajutise valitsuse komissaride ja nende aset täitvate isikute ja asutuste peale pandi 1) trükikodade, perioodiliste ja mitteperioodiliste trükitoodete registreerimine, 2) trükikodadelt sundeksemplaaride vastuvõtmine ja 3) järelvalve selle järele, et trükikojad, litograafiad ja teised sarnased ettevõtted täidaksid seaduse, s. t. 27. aprilli trükiseaduse, (Seadl. ja valits. korrald. kogu nr. 109, art. 597) nõudeid. Teiste sõnadega, kaotati trükiasjade asutusi ja ühes nendega ka võimalus harilikul ajal trükitooteid administratiivvõimude poolt aresti alla panna; seda võis sellest ajast peale teha ainult kohus. Uue trükisea-

duse („Riigi Teataja“ nr. 43 — 1923. a.) maksmahakkamisega on see õigus kahel juhtumisel ka politseile antud, nimelt, kui trükitootes Vabariigi Valitsuse keelu vastu trükiseaduse § 14. tähendatud (kõigi kaitseväge jõudude ja nende liikumise ning riigikaitse abinõude kui ka mobilisatsiooni üle) teateid leidub ja kui trükitooted otsekohe kõlblusvastased või kui nad mässule või riigikorra kukutamisele üles kutsuvad (§ 15). Järjekult, ei saa õigeks pidada riigikohtu seisukohta, et aresti panemise õigus kuulus tähendatud määruse tegemise ajal (30. detsembril 1922. a.) siseministeriumi ametkonnale. Teiselt poolt — ei ole tähtsusetu ka see asjaolu, et kuni tähendatud Vene Ajutise Valitsuse määrusteni võisid trükiasjade asutused või ametnikud trükitooteid aresti alla panna ainult neil juhtumistel, kui trükitoode sisaldas kuriteo tundemärke või kui trükitoode oli avaldatud mittevastavalt trüki- ja tsensuuriseaduse (S. K. XIV k.) nõuetele (Kr. Kp. Sead. § 1213¹⁰ ja § 1210¹¹), kusjuures lõpusõna oli ikka kohtul (Kr. Kp. Sead. § 1213¹², § 1213¹⁵). Sedasama tuleb ütelda ka politsei aresti alla panemise kohta maksva trükiseaduse seisukohalt (§ 15).

Mis puutub aga kindral-kuberneri võimupiiridesse trükitoodete suhtes, siis olen, nagu eelpool juba tähendasin, sel arvamisel, et kindral-kuberneril on õigus maksva sõjaseisukorra seaduse seisukohalt perioodilisi trükitooteid aresti alla panna, kusjuures mitte ainult neil juhtumisel, kui trükitoode sisaldab trükiseaduses (§ 15 p. p. 1. ja 2.) tähendatud süütegude tundemärke, s. t. juhtumistel, kui asjale antakse edaspidine käik krim. kohtupidamise korras, vaid ka neil juhtumistel, kui tähendatud tundemärgid puuduvad.

Sõjaseisukorra seaduse § 19 p. 14 järgi on kindral-kuberneri õigustega varustatud isikul õigus sõjaseisukorra kestvuse ajaks perioodilisi trükitooteid seisma panna. Seisma pannes üht või teist perioodilist trükitoodet, ei ole kindral-kuberneri õigustega varustatud isikul eesmärgiks kedagi karistada. Karistab perioodilise trükitoote seisma panemisega kohus (v. näit., karistuse määrused trükiseaduse, avalikkude ettekannete seaduse ja raamatukaupluste ning avalikkude lugemistubade avamise seaduse rikkumise asjus, § 13 p. 1, „Riigi Teataja“ nr. 43 —

1923. a.). Tema eesmärgiks on kaitsta riigikorra ja julgeoleku huvisid ja ta tarvitab oma võimu mitte niivõrd selleks, et kahjutuks teha kordasaadetud süüteo tagajärgi, kuivõrd selleks, et riigikorrale ja julgeolekule kahjulikud teod üldse aset ei leiaks. Järjekult, on temal õigus perioodilisi trükitooteid seisma panna, kui tähendatud trükitoodete sihid on kahjulikud riigikorrale ja julgeolekule; temal on isegi õigus kõiki perioodilisi trükitooteid seisma panna, kui ta leiab, et perioodiliste trükitoodete ilmumine teataval ajajärgul võib tähendatud huvidele kahju tuua. Kuid mis tähendab käesoleval juhtumisel seisma panemine? Kas seda, et, näit., homsest peale ei või tähendatud perioodiline trükitoode enam ilmuda? Minu arvates,

mitte ainult seda. Kui, näit. kindral-kuberneri õigustega varustatud isik teeb otsuse, et teatava perioodilise trükitoote ilmumine on seisma pandud, siis ei tähenda see ainult seda, et perioodilise trükitoote järgmised numbrid ei või ilmuda, vaid ka seda, et ka otsuse tegemise päeval ilmunud number ei või läbikäimisse lasta. On aga number juba läbikäimisse lastud — siis tuleb see ära korjata politsei kaudu. Järjekult, sisaldub kindral-kuberneri õigustega varustatud isiku perioodilise trükitoote aresti alla panemise õigustemale kuulavas perioodilise trükitoote ilmumise seisma panemise õiguses.

Tähtsamate kuritegude jälgimine.

A. Liit.

(15. järg.)

Missugune olukord vaitstes tulekahju paigal enne tule algust?

Missugused asjad seisid tulekahju kohal enne tule algust? Peale üksikasjalikku tunnistajate ülekuulamist tuleb vaatlusega selgitada, missugused asjad või nende põlenud osad leiduvad veel tuleasemel või sealt väljatalutatud asjade ehk ärakoristatud prügi hulgas; mõnikord võib ka tuha järele otsustada, missugused asjad tules hukkunud. Ümberpöörduvalt, võib mõnikord restide ja tuha puudumine tõendada, et teatavaid asju tulekahju kohal ei olnud. Viimane asjaolu võib huvitavaks muutuda, kui kahjusaaaja või tunnistajad vastupidist seletavad.

Kui hoone maani maha ei ole põlenud, siis võib mõnikord põrandal, laudadel kappides ja mujal leiduvate tahmast ja tulest puutumata jäänud kohtade järele otsustada, missugused asjad põlemise ajal neis kohteis on seisnud.

Kas aknad ja ukseid olid tulekahju algul lahti või kinni? Peale tunnistajate ülekuulamist, kes viimastena kohal viibisid, võib mõnikord vaatlusega selgitada; kas põlenud ruumis leidub rohkesti tahma. Tahma olemasolu tõendab, et tuli on puudulikult põlenud, mis tingitud hapniku nappusest. Ühest avatud aknast oleks aga küllalt selleks, et tuli heleda leegina põleda

võiks. Kas teatud uks või aken, millest juurdlus huvitatud, lahti või kinni seisis, seda võib ära tunda põlemise või kõrbe-
mise jälgedest. On, näit., kapi uks väljastpoolt kõrbenud ja seestpoolt tulest puutumata jäänud, siis on uks põlemise ajal kinni seisnud. Muidugi võidi ukseid ja aknad alles kustutamise juures avada või suleda; seda peab selgitama vastavate tunnistajate ülekuulamisega.

Millal algas põlemine?

Selle kohta saame andmeid mitmekestest nähtustest, mis ilmuvad ühenduses põlemisega, nagu leegid, suits, soojus, majaosade kokkuvarisemised. Hiljemalt selleks ajaks, mil nimetatud nähtusi märgati, pidi põlemine juba käimas olema. Ümberpöörduvalt võib pidada tõenäoliseks, et teataval ajal tuli alles algamata oli, kui isikud, kes sel ajal tulekahju koha ligidal viibisid, tuld, suitsu jne. ei märganud, välja arvatud pikaldase küdenemise juhtumised, mis võivad jääda esialgu märkamatuks.

Veel täpsemalt võib kindlaks määrata tule alguse aega, kui teatavaks saab, kui kaugele oli tuli arenenud teatava momendini. Tule algust tuleb nõnda palju tagasi nihutada, kui palju põlemiseks ära kulub, et sellel momendil tähelepanud hävitustööd korda saata. Muidugi tuleb selle juures arvesse võtta, mis nimelt põles ja mil määral tekkis suitsu.

Kust algas põlemine?

Kust tuli kõige esiteks põlema hakkas, seda võivad ühelt poolt selgitada tunnis-tajad, kes tulekahju kohal sellekohaseid tähelepanekuid tegid ehk võisid teha; seda võib aga mõnikord otsustada ka tule hävitustöö ja põlemise iseloomu jä-rele, nimelt

Suitsu rohke järele. Kui enne leekide väljalöömist märgati tulekahju kohal pikemat aega rohkesti suitsu, siis seisis tule algkole ruumis, kuhu värske õhu juurevool takistatud ehk jälle kohal, kus seisis hunnikus halvasti põlevat, resp. niisket materjaali.

Leekide järele. Harilikult on tule algkole seal, kust kõige pealt leegid välja löid. Võib aga ka juhtuda, et tule algkole ei leidunud üldse seesugust materjaali, mis heleda leegina põleks (tunnistajate varal välja selgitada), kuid seal lagunes tuli küdenemise teel teis-tesse ruumidesse laiali, kus ta viimaks sündsat materjaali eest leides heleda lee-gina põlema kargas.

Hävituse jälgede järele. Siin tuleb silmas pidada, et ainult need kohad, mis tõepoolest tuest puudutatud, võivad tule algpesadena arvesse tulla; edasi, on tule mõjul osa elütust sisse langenud ja selle juures koht, mille sisselangenud osa kinni mattis, tuest puutumata jäänud,

siis on tõenäoline, et sisselangenud osa varemalt põlema hakkas; ainult seesugu-sed kohad võivad tulepesadena arvesse tulla, kus põlemine niivõrd tugev oli, et ta võis edasi minna ümbruse peale; kui ühesuguste omadustega asjadest, mis ühel ja samal ajal kustutati, üks tunda-valt rohkem on kannatanud kui teised, siis on tõenäoline, et see asi varemalt põlema hakkas kui teised (siin tuleb aga muidugi ka arvestada sellega, kui suur oli õhutõmbus ühe või teise asja põle-miskohal).

Kahe ehk mitme algpesaga on tege-mist, kui on põlenud mitmes kohas, kuid tule jälgedest pole näha, et tuli oleks ühest pesast teise levinenud.

Lõpuks arvestatagu põlemise nähtusi ja iseloomu hinnates alati ka põlemise ajal valitsenud tuule sihi- ja kangusega. Siin võetagu aga ka seda arvesse, et vaikselt ilmaga tekkinud suuremate tule-kahjude puhul tulekuumus tuntuvalt õhu-liikumist võib esile kutsuda, mida eksli-kult võidakse pidada loomulikuks tuu-leks; samuti võib tulekuumus muuta tu-lekahju algul puhunud kerge, mõõduka tuule sihti. Viimasel juhtumisel mõjub enamasti kaasa tulekahju koha lähema ümbruse iseäraldused, nagu lähemate hoonete- ja puusalkude asukohad, orud või kõrgustikud. (Järgneb).

New Jersey välispolitsei koolitamine ja tegevus.

Kolonel H. Norman Schwarkopf.

(Lõpp.)

New-Jersey osariigi riikline politsei asutati paari aasta eest; esimese kahe aasta jooksul võeti üldse ette 4197 arre-teerimist. Meie poolt ametnikkudele antud ettekirjutus arreteerimiste suhtes kõlab järgmiselt: kui ametnik kindel on, et temal õigus on ja keegi tuleb arretee-rida, siis peab halastamatult tegutsema.

Huvitavat pilti saame, kui meie tähen-datud arreteerimiste üldarvu lähemalt vaatleme. Kohtu poolt said isikud kõigest 111 juhtumisel õigeks mõistetud, nii et ametnikud 97 % kõigist juhtumistest õieti talitasid. See on kõige paremaks tunnistuseks sellele, et meie riiklise polit-sei ametnikud, arvesse võttes neile antud ettekirjutust, alles siis viimase hädaabi-nõu, arreteerimise, tarvitusele võtsid.

kui nemad selles veendunud olid, et neil on õigus. Edasi näitab see arvude vahe-kord ka, kuivõrd hästi olid kõik juhtu-mised läbi töötatud enne kui neid kohtu-võimudele esitati. 1924. a. lõpul ja 1925. a. esimesel poolel, s. o. üldse üheksa kuu jooksul, tuli meil ette 3661 arreteerimist, sama aja jooksul hoiatasime meie koda-nikke 22.000 juhtumisel, mis näitab kui-das meie katsume kodanikkudes äratada aukartust seaduste ees ja nende austamist. Nende ligi 4000 arreteerimiste üheks tagajärjeks olid rahatrahvid kogu-summas 51.171 dollari suuruses. See on, võib öelda, otsekohene maks, sest see läheb riigi tuludesse ja kasutatakse jäl-legi riiklisteks otstarveteks. Sama aja jooksul konfiskeerisime meie mitmesu-gust seadusvastast varandust umbes

350.000 dollari väärtuses; siia kuuluvad kõigepealt sõjariistad, milliste ostmiseks ja kandmiseks puudusid vastavad load. peale selle veel kõiksugused teised asjad, milliste omandamine ja hoidmine vastolus maksvate seadustega, nagu alkoholsed loogid, kõiksugused mürgid jne. Neid varandusi andsime meie üle maksva korra järele kas osariigi valitsusele ehk liidu valitsusele. Tähendatud aja jooksul läks meil korda üles leida 142 varastatud autot, milliste koguväärtus 123.761 dollarit, ja neid õigetele omanikkudele tagasi anda. Mis puutub üldse vargustesse ja varastatud asjade väärtusse, siis läks meil ühe aasta jooksul korda varastatud asju 30.000 dollari väärtuses (välja arvatud juba tähendatud autod) omanikkudele tagasi muretseda. Näib, nagu ei oleks viimane summa just suur, kuid peab meelles pidama, et riiklise politsei peategevus on viidud osariigi maakohtisse, kus pole suuri linnasid ja kus riisumised, röövimised ja vargused ikka võrdlemisi väikse väärtusega asjade omandamisega on ühenduses; selle tõttu võib öelda, et õnnelikult likvideeritud sündmuste arv ei ole väike. Teist suurt osa meie ülesannetest moodustab järgmine töö: ühe aasta jooksul päästisime meie hävitamisest tule läbi varandusi koguväärtuses 61.400 dollari eest. Arvesse on võetud need juhtumised, kus meie ise tule vastu võitlesime ning põlevatest hoonetest asju välja tõime ning loomasid põlevatest tallidest päästisime; palju on olnud juhtumisi, kus riiklise politsei ametnikud sarnastes maakohtades, kus telefoni ega tuletõrjet pole, ise vabatahtlikkude tuletõrjujate salga moodustasid, tuld kustutasid ja teisi sarnaseid ülesandeid oma peale võtsid. See on otsekohene varanduse tagasiandmine kodanikkudele. Ühe aasta jooksul võitlesime meie 97. korral metsade põlemiste vastu. Hiiglavarandused päästeti sel teel riigile; neid on raske arvetega täpselt fikseerida, kuid umbkaudselt võime meie täie õigusega arvata, et ilma meie tegevuseta oleks tuli kindlasti hävitanud 30 kuni 40 ruutmiili metsa.

Meie tahame teistega käsi-käes töötada, tahame teistele ametasutustele abiks olla täidesaatva võimuna, ilma et meie sellejuures sooviksime end teiste asutuste kompetentsi segada. Meie oleme kaugel sellest, et teiste asutuste eesõigusi omale kiskuda. Peale igakordse koostöötamise kiidetakse asja kordaminekul seda koha-

list asutust, kes oli asja algatajaks. Meie peame aga küll statistikat sarnasel koostöötamisel ära viidetud päevade kohta. Nende päevade all tuleb mõista ühe riiklise politsei ametniku päeva tööd, mis on kulunud koostöötamisele teise riigiasutuse esitajatega. Viimase aasta jooksul läks meil korda 1936 juhtumisel teistele riigiasutustele abiks olla ja nendega käsi-käes töötada.

Kui meie veel ühte erilist riiklise politsei tööharu lähemalt vaatleme, siis selgub meile otsekohe, et meie amet ei sisalda eneses ainult täidesaatva võimu tööd, vaid meie ülesannete hulka kuulub ka abiandmine abitarvitajatele kodanikkudele. Kus see iganes on võimalik, seal anname meie ennastsalgavalt abi neile, kellel seda vaja. Meie ametnikkudele on, näiteks, ülesandeks tehtud iga kord, kui mõni sõiduriist mingi rikke tõttu ei saa edasi liikuda, järele vaadata, kas ei ole võimalik abi anda mingil viisil; välja arvatud on iseenesestki mõista need juhtumised, mil ametnikkudel on vaja tähtsat ülesannet täita, kui iga minut on neile kallid, mispärast nemad ka peavad iga minutiga rehkendama. Nii võisime meie ühe aasta jooksul 1561 korral abi anda juhtumistel, kus kodanikud oma sõiduriistadega olid hädas. Meil oli sellegipärast veel selge, et kõik kirjeldatud suunas tehtud pole ja et abiandmist võib suuremas ulatuses läbi viia. Selle tõttu juhtisime meie 1. juulil 1924. a. ametnikkude tähelepanu eriti abiandmise peale ning selle tagajärjeks oli asjaolu, et meil korda läks järgmise aasta jooksul 7109 korral abi anda isikutele, kes olid tee peale jäänud ja ei jõudnud enam oma sõiduriistadega edasi.

Et paremini näidata, mis asjaolude peale meie oma ametnikkude tähelepanu pöörame ja kuidas tegutsevad meie politseinikud, toon ühe näite. Mõne aja eest sõitis kell 3/12 öösel keegi härra ühes kahe daamiga peamaanteed mööda autoga Lincoln. Tee peal lõppes bensiini tagavara ja järgmise kohani, kust oleks võinud bensiini saada, oli 4½ miili. Seltskond oli täbaras seisukorras, sest läheduses polnud ka maja näha, kust oleks võidud telefoneerida. Tuli samuti sellega arvestada, et isegi siis, kui juhtub mõni teine auto mööda sõitma, ka abi ei saa: kes jääb öösel võõraste isikute hüüdmisel maanteel seisma? Härra tegi sellepärast ettepaneku, daamidele kohale

jääda, kuna tema ise tahtis autokuuri tagasi minna ja bensiini kohale tuua. Sellega ei olnud aga naisterahvad nõus, kes kõige energilisemalt selle vastu protesteerisid, et neid jäetakse öösel pimedale maanteele ilma igasuguse kaitseta. Ei jäänud lõpuks muud üle kui seda teha, mis kõige praktilisem oli: kõik jäid kohale ning valmistasid end ette ootamisele kuni järgmise hommikuni, lootes päeva jooksul siiski abi leida mingisugusel viisil. Mõne minuti pärast juhtus autost mööda sõitma politseiametnik, kes otsekohe oma mootorratta seisma jättis, et järele vaadata, mis on juhtunud ja, kui võimalik, inimestele abiks olla. Kui temale seletati, milles asi seisab, istus ametnik uuesti rattale, sõitis omaniku autokuuri, võttis sealt bensiini, tõi selle kohale, aitas auto jälle käima panna, nii et reisijad võisid varstigi jälle oma teed jätkata. See on üks neist juhtumistest, kuidas peab abi andma ja kuidas abi antakse; viimase üheksa kuu jooksul oli meil võimalik umbes 7000-del korral samal viisil reisijaid aidata.

Esimene abiandmine õnnetutel juhtumistel on väga tähtis välispolitsei ametnikkude teenistusharu. Läänud aasta jooksul andsime meie 800 korral esimest abi, kusjuures meie 16 või 17 korral inimeste elu päästsime. See on meile küllaldaseks põhjuseks arvata, et kirjeldatud töö osa on ülisuure tähtsusega. Viimase üheksa kuu jooksul avanes meil võimalus 633 juhtumisel abi anda.

Tegelikult on meil iga päev linna tänavate patrulleerimisel väljas 90 meest. Kui seda arvesse võtta, siis võiks arvamisele tulla, nagu oleksid 4000 arreteerimist 365 päeva jooksul õige väike arv, igatahes niisuguse aparaadi kohta. Kuid ühe asjaolu peale ei pöörata kõige selle juures tähelepanu ja nimelt, et peatöö ametnikkudele algab alles peale arreteerimist. On vaja kõigepealt süüdistusmaterjaali koguda, vaja on asja juurdlemisele võtta. Näiteks, tuli tähendatud arreteerimiste juures 4916 korral uurimisi toime panna

ja selleks üle kuulata 26.000 inimest. Iga ülekuulamine kestab harilikult üle tunni, suurem osa neist tarvitab kolm kuni neli tundi ja mõned kestavad kaks kuni kolm päeva. Need arvud näitavad kõige paremini, kuidas peab politsei töötama.

Patrulleerimine on meil muidugi mõista väga tähtis. Ühe aasta jooksul võeti meil enam kui 15.000 patrulleerimist ette, sellejuures on läbikäidud ja ärasõidetud tee niihästi suurematel maanteedel, kui ka väiksematel teedel umbes üks miljon inglise miili pikk.

Kõik meie oleme, autodel sõites, maanteedel mõnikord sinises mundris meest tähele pannud, kes mootorrattal sõidab ja kõik meie oleme tahes või tahtmata oma sõiduriista kiirust, seda meest nähes, vähendanud. Kõik oleme seda teinud ja vist kõigil on mõte tulnud, et meie teataval määral reageerime ainult politseinikku nähes. Kui meie nüüd seda arvesse võtame ja samuti ka ülaltähendatud arvu — 1 milj. miili — siis saame ehk väikese ettekujutuse sellest, missuguseid tagajärgi annab patrulleerimise töö ja missugust mõju avaldab politsei tegevus ja kuivõrd tarvilik see tegevus on ka liikumise reguleerimisel teedel ja linnade tänavatel.

Kui meie seadusandlikud võimud vastu võtsid seaduse riiklise politsei departemangu asutamise kohta, tegid nemad iga kodanikule automaatselt kohuseks selle riigi võimu esitajate aparaadile töötamises kaasa aidata. See näitab omalt poolt, et riiklise politsei sihid on kõrged; nemad on nii kõrged, et kergesti võivad veada ja eksimised ette tulla ja nende vigade peale ei pöörata tihti väärilist tähelepanu. Meile on iga juhtumine, kus meile meie vigu näidatakse ja meile selle läbi võimalus antakse neid kõrvaldada, tõenduseks, et kodanikud meie tööst aru saavad ja meile aitavad meie peale pandud kohuseid korralikult täita. Iga kodanik peaks näitama, mis tema politseilt ootab ja loodab.

Avalikkude ettekannete seadus ja kino.

Käesolevas artiklis tahan kui politseinik, kaalutlemisele võtta pealkirjas nimetatud seadust ja neid soodustusi mida viimane pakub lastele kinos käimiseks ning küsimuse üles seada: kas on see kord soovitav?

Mida räägib meile selles suhtes avalikkude ettekannete seadus? Seaduse II osa § 11 kõlab järgmiselt:

„§ 4 ettenähtud avalikkudel ettekannetel neis ettevõtetes (restoranides, kabareedes, kohvikutes ja teistes sarnas-

tes ettevõtetes), kus alkoholilisi jooke koha peal tarvitamiseks müüakse, on alaealistel alla 16 a. vanaduse keelatud pealtvaatajana ehk kuulajana viibida, samuti ka ülesastumine neil ettekannetel. Märkus: Haridusministril on õigus seda keeldu ka vanemate kui 16 a. vanuste kooliõpilaste peale laiendada.“ Sama seaduse § 12 lausub: „Avalikkude ettekannete kohta, mis alaealistele määratud või kuhu ka alaealisi pealtvaatajatena ehk kuulajatena lastakse, on haridusministril õigus kokkuleppel siseministriga sellekohaste määruste kaudu lähemat korda kui ka alaealiste, alla 16 a. vanuste pääsu tähendatud ettekannetele kindlaks määrata.“ Sama seaduse § 13 piirab üldiselt laste pääsu avalikkudele ettekannetele, kuid teatud eranditega ja kõlab järgmiselt: „Lapsi kuni 4 a. vanaduseni on keelatud avalikkudele ettekannetele kaasa võtta, välja arvatud laste ettekanded ja ettekanded vabas õhus.“ Alaealiste ülesastumiste kohta avalikkudel ettekannetel on maksev sama seaduse § 14, mis järgmiselt kõlab: „Avalikkudel ettekannetel võivad alaealised alla 16 a. vanuses üles astuda ainult oma vanemate või eestkostjate loaga, kusjuures kooliõpilastel selleks ka veel koolijuhatause luba peab olema.“

Eelpool ülesloetud seaduse §§ järgneb, et lastele peale 4 a. v. kinodesse pääs ei ole keelatud, ei tea ka ühtegi määrust olema, mis seda keelaks. Mida pakuvad meie kinod lastele ja kas see kord on hea ning kas seda ka edaspidi maksuma jätta? Politsei praktikas ettetulnud juhtumised näitavad, et esiteks — suurem jagu meie kinosid laste iseloomu peale ainult negatiivset mõju avaldavad ning laste kinodesse pääsemise kord tuleks revideerimise alla võtta, pannes maksuma selleks teatud kitsendusi. Kinodes vahikorral olles võib näha järgmist pilti: kui ekraanil jookseb mõni film, kus tuleb ette

tapmisi, röövimisi, murdvargusi, vargusi, petmisi, peksmisi jne. (eriti kubisevad seesugustest nähtustest seeriates pildid), siis on kinosolijatest kindlasti 50% lapsi umbes 12 a. v., välja arvatud nendest vanemad. Ekraanil nähtud trikke katsutakse ka kohe sealsamas järel teha; nagu naabri taskute revideerimist, turja kõvaduse proovimist ne., esialgu muidugi nalja pärast, kuid kui kinost väljas olakse, siis läheb päris lahing lahti, tagajärg on see, et heal juhtumisel vastane, pahatihti ka algataja ise sinise silmaga ehk punase ninaga kodu peab minema. Politseil on küllalt juhtumisi olnud, kus on tulnud lahendada sarnaseid tüüpe ja taskute revideerimise nähtusi, seal juures ka otsusele jõudnud, et kinod on äidanud kaasa seesuguste nähtuste levinemiseks. Vähemalt Tallinn kubiseb sarnastest nähtustest.

Mina ei taha siin konkreetset ettepanekut teha kinoskäijatele lastele vanaduse äramääramises, see olgu hariduspõllul tegutsevate isikute ülesanne, kuid isiklikult leian, et praegune kord selles suhtes ei ole väga soovitatav, millest minu arvamise järele on ka tingitud suur osa kuritegelisele tegevusele kaldumisi ja ulakusi laste seas. Meil töötab küll ka filmide tsenseerimise komisjon, kellel on jäänud õigus ühe ehk teise filmi kohta oma südametunnistuse järele otsust teha, sealjuures ka laste pääsu teatud kinotendusele piirata, kuid peab meeles pidama, et tsensuurkomisjon ei jõua kõiki filme vaadata läbi, sest see on juba tehniliselt võimata, arvesse võttes meie kinode rohkust.

See kord annab ennast teisiti parandada ja nimelt — avalikkude ettekannete seaduse § 12 alusel, milles haridusministril on õigus, kokkuleppel siseministriga, sellekohast määrust maksuma panna.

P.

Simulantidest.

Nagu teada, tuleb niihästi politsei- kui ka kohtuvõimudel kaunis sageli tegemist teha isikutega, kes ennast silmakirjaks moonutavad ja püüavad võimusi petta, et selle läbi kätte saada: väeteenistusest vabastamist või ajapikendust, karistuse kergendust või isegi vabaksmõistmist, üleviimist vangimajast haigemajja, kust,

võib olla, kergemini õnnestab põgeneda, kui kõva valve all olevast vangikambrist jne. Juba ammu on vastavad ametvõimud erilist huvi ülesnäidanud küsimuse lahendamisel: kuidas saab selgeks teha, kas keegi ennast silmakirjaks moonutab või tõtt räägib. Siin tuleb tähendada, et seda küsimust peaksid õieti esimeses jär-

jekorras lahendama arstid, tegelik elu aga näitab, et arstid ei oska siiski asja nii lahendada, nagu seda suudavad head kriminaalpsühholoogid. Muidugi mõista läheb ka arstidel tihtipeale korda, tänu oma erilistele teadmistele, abinõusid leida tõe jaluleseadmiseks, eriti siis, kui nemad midagi võtavad ette, mis simulantidele tuleb täiesti ootamatult. Nii jutustab Sommer aegkirjas „Die Polizei“ („Mittel zur Überführung von Simulanten“ — nr. 3 1925. a.) juhtumisest, kus ühel haavaarstil läks korda järgmisel viisil ühte lugu selgitada. Keegi meesterahvas tõendas, et temal käib langetõbi peal: kõik välised tundemärgid selleks olid olemas. Kui kuritegija kord jälle maha langes, palus arst oma abilist ruttu tuua kohitsemise aparadi. „Mina tahan,“ seletas arst assistendile, „operatsiooni kohe läbi viia, sest kõige pealt ei tee see haigele praegu mingit valu — ühtlasi tahan mina sellega näidata, et vana väide õige on, et kohitsetud meestel ei käi langetõbi peal, samuti nagu nemad ei kannata ka jooksva all.“ Mõistagi, et simulant ei tahtnud asja nii kaugele minna lasta ja et tema, kuuldes arsti sõnu, otsekohe terveks sai. Enamalt jaolt ei saada aga niisuguste kavalustega midagi kätte — sest nemad on kuritegijatele juba tuntud ehk nemad aimavad halba. Arstil tuleb tarvitusele võtta sarnaseid metoode, mida ei tunne simulandid ja milliste vastu nemad ei saa ega oskagi kaitsta ennast selle tõttu.

Keegi teine meesterahvas, kes pidi sõjaväeteenistusse astuma, simuleerus kurtummaks, et teenistusest pääseda, seletades kirjalikult, et tema kirjutada oskab ja ainult kirja teel ettepanud küsimuste peale saab vastata. Mehele seati mõned küsimused ette ning kirjalikud vastused saadeti ühele kurtummade õpetajale. Viimane teatas, et kõne all olev väekohuslane ei ole kurtumm. Õpetaja põhjendas oma arvamist järgmiselt. Mees on pärit vaesematest kihtidest, need kihid aga kirjutavad alati sõnu nii, nagu räägitakse; kurtummad aga, keda on kirjutama õpetatud, kirjutavad ikka nii, nagu nemad on harjunud sõnu nägema. Kõne all oleval juhtumisel, mis Saksa maal aset leidis, kirjutas vale kurtumm tähe c asemel k, mis näitas, et mees teadis, et mõlemad tähed ühte moodi välja räägitakse, seega ei võinud ta olla

kurtumm. Muu seas tunnistas see mees ka varsti oma vale illes.

Kui vaja on kindlaks teha, kas keegi on tõesti kurt, siis talitatakse harilikult nii, et inimese selja taga mingi raske asi põrandale visatakse. Sellejuures pöörab see, kes tõesti kurt on, ennast ümber, et vaadata, mis lahti on, sest põranda kõikumine näitab talle, et tema selja taga midagi sünnib. Simulant aga ei vaata ümber, tahes sellega näidata, et tema ei ole midagi kuulnud. Järgmine lugu aga näitab, kui ettevaatlikult tuleb talitada sarnaste katsetega ja et need soovitud tagajärgi ei anna, sest neid tunnevad hästi ka asjast huvitatud isikud. Kohtunõunik Dr. Friedrichs jutustab kõne all oleva küsimuse valgustamiseks „Die Polizei's“ nr. 7 — 1925. a. järgmist: Sileesia ringkonna arst Dr. Suadicani jutustas 1888. a. järgmise loo. Keegi kurtummise all olev vang tegi ennast kurtummaks. Kohtuarst vaatas mehe läbi, kuid ei võinud midagi kindlat öelda ja tegi selle tõttu kohtu-uurijale ettepaneku, vangi selja taga ülekuulamise ajal mingit raske asja põrandale kukutada. Kui vang tõesti kurtumm on, vaatab tema ümber, kui tema aga ainult simuleerib, teeb tema, nagu poleks midagi juhtunud. Kohtu-uurija oli ettepanekuga päri. Sel ajal, kui ülekuulamist toimetati, viskas vangivaht võtmekimbu põrandale. Vang vaatas ringi, arst tõendas, et mees on kurtumm ning kohtu-uurija vabastas mehe vahi alt. Mõne aja pärast sai sama arst vabastatu käest kirja järgmise sisuga: Teie nõu oli hea, kuid Teie ei oleks pidanud sellest kõnelema minu juuresolekul. Muidugi mõista oli arsti ettevaatamatus, kes vahialuse juuresolekul simuleerimise kindlakstegemise abinõudest kõneles, järele võtta. Teisest küljest aga nõuab uurimise ja ülekuulamise eetika, et asjatundja vahialuse juuresolekul kõneleks neist meetodidest, milliste abil sai simuleerimine kindlaks tehtud — arusaadavalt aga alles siis, kui katsed juba on tehtud. See aga toob paratamata enesega kaasa selle nähtuse, et mitmesugused abinõud just neis ringides teatavaks saavad, kus see kõige vähem soovitatav, s. o. kuritegijate peres. Sest kui keegi kord sisse kukkus ja tema juuresolekul kohtu-uurijale või kohtunikule ära seletatakse, milles see sissekukkumine nimelt seisib, siis on selge, et kuritegija sellest esimesel võimalusel kõneleb oma ametven-

dadele, kes muutuvad juba ettevaatlikumaks. Sellest mööda ei pääse, kuid asjast saab üle, kui sarnaseid metoode tarvitusele võetakse, milliste tundmine kuringijatele siiski ei too kasu ja milliste vastu nemad ei suuda võidelda.

Sarnaseid metoode on olemas. Ühes Walter Scott'i romaanidest jutustatakse järgmist. Kord taheti kusagil laadal hobust osta. Hinnaga lepiti kokku ning pooled olid juba nõus kaupa tegema, kui parajasti juhtus keegi pime mööda minema, kes selle peale vaatamata, et tema pime oli sündimisest saadik, siiski väiksel hobustega kauples. Mees jääti seisma ja paluti arvamist avaldada hobuse kohta. Pime katsus hobuse läbi ja ütles mõne aja pärast, et hobune on pime, mis ka tõele vastas. Kui temalt küsiti, kuidas tema sai seda kindlaks teha, siis seletas mees, et tema ühe käe hoidis looma südame peal ja teisega vehkles hobuse silmade ees. Et aga süda rahulikul edasi tuksus, siis peab järeldama, et hobune on pime. Seda abinõu tarvitas kord ka üks arst järgmisel viisil, et teada saada, kas läbivaatamisele saadetud isik tõesti on ühe silmaga pime, nagu tema ise tõendas, või valetab tema. Arsti käsul seoti ebahaige terve silm kinni. Arst pani oma käe mehe südame peale ning vehkles tugevasti selle silma ees, mis pidi haige olema. Olgugi, et isik enese üle suutis nii hästi valitseda, et tema midagi välja ei teinud vehklemisest, hakkas tema süda vehklemise juures kiiremini töötama, mispärast arst teda ka simulandiks tembeldas. Mees tunnistas varsti ka kõik üles. Teist samuti teravmõttelist abinõu tarvitas üks teine arst, et kindlaks teha, kas isik, kes tõendas, et tema ühe silmaga midagi ei näe, tõesti pime on. Arst pani mehe silmade ette prillid värviliste klaasidega ja käskis teda ette-

pandud kirja lugeda, hoides ühte — terket — silma kinni. Nagu teisitigi arvata ei saanud, ütles mees, et tema midagi ei näe. Niipea aga, kui arst terve silma eest kätte võttis, hakkas mees kohe lugema ja andis end sellega välja. Asi seisis nimelt selles, et klaasid kahevärvilised olid ja et terve silma ees roheline klaas oli, kiri, mida lugeda anti, oli aga punase tindiga kirjutatud. On aga teada, et roheline klaasiga ei saa punasevärvilist kirja lugeda, mida igaüks võib ise järeleproovida. Tähendab, simulant luges kirja selle silmaga, mis tema tõenduse järele pime oli. Sarnane meetod on ka selle tõttu väga hea, et iga kohtu-uuri ja iga kohtunik otsekohe ise võib kindlaks teha, et tõesti roheline klaasiga punast kirja ei saa lugeda ja ümberpöörduvalt. Et aga simulandi valetamist, kes kirjeldatud meetodi tunneb, ära hoida ehk kohe avalikuks teha, võib meetodi selles mõttes laiendada, et katsealusele pannakse kiri ette, mis on kirjutatud musta tindiga rohelisele, valgele ja punasele paberile ja siis pannakse must, roheline ja punane kiri ette, mis on kirjutatud valgele paberile. Katsealune peab siin juba tõtt rääkima, vastasel korral hakkab tema lollusi seletama.

Õige omapärast abinõu tarvitas kord keegi kindral, kellele öeldi, et üks väeteenistusse võetutest suudab ühte kätt tõsta ainult teatava kõrguseni. Simulandile seoti terve käsivähi külge tugevasti kinni ning asetati mees üksikusse kambri. Toit pandi korvi ja viimane seoti nõõri abil teataval kõrgusel laele kinni. See kõrgus oli niisugune, et haige käega korvi ei võidud kätte saada. Nälg sundis lõppude lõpuks meest ka haiget kätt tarvitama, millega tuli siis vale avalikuks.

Konstaabel A. Viik'i 35-aastane teenistusjuubel.

**Politseidirektori käsukiri nr. 1
Tallinnas, 13. jaanuaril 1926. a.**

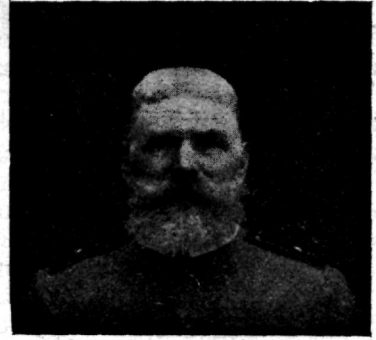
Pärnu prefektuuris teeniv konstaabel Ado Viik pühitses 4. jaanuaril s. a. 35-aastast riigiteenistuse kestva päeva. Praegu on tema 67 aastat vana ja 15 lapse isa. Kogu oma kestva teenistusaja jooksul on tema kohusetruult ja laitmatult teenistusekohuseid täitnud.

Pikaajalise teenistuse eest ja kui rohkearvulise perekonna isale on Riigivanem konstaabel Ado Viik'ile kolmkümmend tuhat marka autasu määranud tema 35-aastase teenistuspäeva puhul.

N. Reiman,

politseidirektori k. t.

Konstaabel Ado Ado p. Viik sündis 22. novembril 1859. a., koolihariduse sai Jõõpre kihelkonnakoolis. Vene sõjaväes teenis vanem-allohviterina ja Vene politsei teenistuses urjadnikuna 1888. kuni 1917. a., Eesti politsei teenistuses raiooni ülemana-konstaablina Uue- ja Vana-Kariste valdades 1. novembrist 1918. a. saadik.



Ametlik osa.

Tallinna-Harju prefekti käsukirjaga 11. jaanuarist s. a. nr. 5:

Abiprefekti k. t. L. Kane'le on kohuseks tehtud korraldada Tallinna-Harju prefektuuri välispolitseinikkudele Pritsimaja saalis täienduskursusi rivi alal käesoleva käsukirja lisas ettenähtud kava järele 8 nädala jooksul. Temale abiliseks on määratud ratsareservi komisсар E. Freudenstein. Abiprefekti k. t. L. Kane'i õpetajaid konstaablite seast valida enda äranägemise järele.

Õppekava.

Rivi ja lahing drill.

Üldised mõisted:

1. Rivid ja rivistused. a) rivi, b) rivistus, c) rivikord, d) kolonn ühekaupa, e) kolonn üldises mõttes, f) viirg, i) rida, k) joon, l) järk, m) tiivad, n) rinne ja rinde laius, o) sügavus, p) distants, r) intervall.

2. Rivide paigutamine. a) järguti asuvad üksused, b) kõrvuti asuvad üksused, c) astmeti asuvad üksused.

3. Rivide liikumised ja kogumised. a) evolutsioon, b) manööver.

4. Lahingasenduste ja tegevuste elemendid. a) positsioon, b) lähtekoht, c) märk, d) suunpunkt.

3. Jalgväe tegevusviisid lahingus. a) pealetung, b) tegevuspiirkond, c) lähenemine, d) kallaletung, e) lähedamaa tulivõitlus, f) rünnak, i) ülemineku, k) reserv või varu, l) kaitse.

6. Tuli. a) otse-, b) poolpõik-, c) kül-, d) tagant-, e) flankeeriv tuli.

7. Harjutused. a) ühekülgne, b) kahekülgne manööver.

8. Vormi kandmise kord teenistuses ja väljaspool teenistust.

Üksikõppus.

A. 1. Seisang: a) valvel, b) vabalt, c) rivitult.

2. Tervitamine paigal ja liikumisel — sõjariistata. Väljaspool rivi: a) paigal, b) liikumisel; rivi: a) paigal, b) liikumisel.

3. Mütsid maha ja pähe.

4. Pöörded. Paigal: a) paremale, b) vasakule, c) ümber; liikumisel: a) paremale, b) vasakule, c) ümber.

5. Samm.

6. Jooks.

B. Seisang ja liikumised sõjariistaga: a) valvel — jalale võetud püssiga; b) valvel — rinnale võetud püssiga; c) vabalt, d) rihmale, e) rivitult, f) tervitamine sõjariistaga.

1. Uulitsavõitlus. Liikumised ja tegevused: a) hiilimine, b) tõkete kõrvaldamine, c) liikumine õõsel ja udus, d) võitlus mees mehe vastu juhusliste sõjariistadega, e) raske asjade edasitoimetamine, f) jooks varjendist — varjendini, i) igasugune ronimine, k) igas asjas valvel olemine.

2. Kohused lahingus ehk võitluses: a) side pidamine, ülesanne ja selle täitmine, b) võitlus, e) olukord, d) haavatud, e) vaenlane, f) ülemad.

3. Politsei ülesanded häire korral.

Jaoõppus.

Jao koosseis; rivistused; liitesõdur ja liiteüksus; joon; kolonnid; erandlised kogumisvormid; seisang, pöörded ja liikumised jaos, kogumine joonele, kogumine kolonni; suuna muutmine, liikumised, ümberrivistused, püsside hakitamine.

Rühma õppus.

Rühma koosseis. Põhirivistused. Ülemate kohad. Jagude paigutus rühma koosseisus. Rühma liikumised. Kogumine joonele. Kahte viirgu. Üleminekud ühest joonest teise. Kolonnide moodustamine. Üleminekud ühest kolonnist teise. Joone liikumine ja suuna muutmine. Ümberrivistused.

Laskeasjandus.

Üldised mõisted:

1. Sõjariistade algkujud.
2. Arenemise

ajalugu. 3. Meie aja sõjariistad ja nende liigitused.

A. Materjaalosa. a) „Browning“-revolver, b) saksa vintpüss, c) käsigranaadid.

B. Üldised lasketooria algmõisted. a) Püssirohu ja gaaside töö, b) kuuli lendjoon, c) harjumise seadus.

C. Sihtimise algõppus. a) Õige sihtjoone võtmine, b) silma kinnihoidmise harjutus, c) kuke päästmine.

D. Püssi laadimine, kaitsevinna panemine ja tühjendamine.

E. Sihiku seadmine ja tarvitamine.

F. Eelharjutused näpsavas laskmises.

Kiri toimetusele.

„Eesti Politseilehe“ toimetusele.

Väga austatud härra toimetaja!

Saadame siin juures Teile mõned read Teie lugupeetud lehes avaldamiseks:

1925. aasta lõpul sündis Rohu tänaval halastamatu hobuse peksmine ja piinamine. Hobune, kes armetult peksa sai, oli mõlemi silma poolt pime, vasak esimene jalg vigane ja jala sapsu taga suur paise, mida hobune puudutates, väga kardab. Sedelka alt, turi selja pealt hirmsasti hõõrutud ja kogu rangide alune muhkusid täis ja verine. Seda äärmiselt

toorest ja alatumat teguviisi juhtus pealt nägema V. politsei jaoskonna raiooni ülem hra A. Rosenvald, kes oma väljaastumiselega selle vaese looma piinamisele lõpu tegi ja asjale seadusliku käigu andis.

Tallinna loomakaitse selts avaldab sellega oma tänu hra A. Rosenvald'ile energilise väljaastumise eest. Soovitav oleks kui ikka enam loomaarmastajad sarnaste väärnähtuste kõrvaldamiseks kaasa aitaksid.

Kõige austusega

Tallinna Loomakaitse Selts.

Küsimused ja kostmised.

Nr. 793. Lugeja J. T. Küsimus. Kas on vallavalitsusel õigus üksi töötavalt käsitöoliselt, kui ka põllumajapidamise kõrval avitava töõndusena tegutsevalt (mitte aga kui puht äriliselt) ettevõttelt, mis ärim. sead. § 453 p. 26-a põhjal riigi ärimaksu alla ei käi, valla heaks tööstusmaksu võtta. „R. T.“ nr. 133/134 — 1924. a. väljakuulutatud juhtnõõrides puudub sellekohane seletus.

Vastus: Ei ole õigust, sest maks võetakse äriliste tööstus-ettevõtete pealt („Riigi Teataja“ nr. 3 — 1921. a., sead. nr. 19).

Nr. 30. Lugeja V. R. Küsimus. Linna kui ka maakonna valitsuste haigemajad saadavad nõõdmisi haigete ravitsuskulude sissenõõdmiseks haige ehk tema omaksete varandusest. Palun selgitust, kas kuuluvad sarnased võlad vastuvaidlemata korras sissenõõdmisele, jaataval korral missuguse seaduse alusel.

Vastus: Kuuluvad vastuvaidlemata korras sissenõõdmisele (v. Riigikohtu otsus 10. oktoobrist 1924. a. Gottfried Schmidt'i asjas, adm. osak. toim. nr. 561 — 1924. a.).

Väljaandja: **Siseministeeriumi administratiiv-ala kirjastus.** Vastutav toimetaja: **E. Maddison.**
Tegev toimetaja: **O. Angelus.**

K u u l u t u s e d .

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised tunnistused:

- Sepp, August Hendriku p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 2. jalaväe rügemendi ülemalt 17. 10. 20 a. nr. 1903. (33739)
- Kärner, August Peetri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. ratsapolgu ülemalt 21. 12. 20 a. nr. 7531. (33737)
- Kõuts, Jaan Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Viljandi maak. rahvaväe ülemalt 28. 1. 21 a. nr. 464. (33736)
- Rennenkampf, Jürgen Gustavi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. ratsapolgu ülemalt 22. 12. 20 a. nr. 14558. (33435)
- Juust, Paul Annuse p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 2. jalaväe rügemendi ülemalt 5. 10. 23 a. nr. 7035. (33333)
- Jõekallas, Mihkel Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. sv. ühend. õppeasutuse ülemalt 13. 10. 24 a. nr. 13164. (33238)
- Saar, Jaan Villemi p., laskeriista luba, v. a. Lääne maak. pol. ülemalt 23. 2. 23 a. nr. 471. (33235)
- PaaS, Gustav, hobusepass, nr. 12. (25030)
- Tooming, Karl, sõjav. vab. tunnistus nr. 1454. (25030)
- Reitav, Hans, hobusepass. (25030)
- Kalme, Aleksander, hobusepass nr. 48. (25030)
- Kalme, Aleksander, sõjav. vab. tunnistus. (25030)
- Kompan, August Augusti p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Aegna saare komandandilt 1. 9. 21 a. nr. 3892. (29287)
- Peerna, Georg Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 3. diviisi tagavara pataljoni ülemalt 29. 4. 20 a. nr. 694. (32526)
- Kruus, Oskar Siimoni p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 7. jalaväe rügemendi ülemalt 3. 9. 24 a. nr. 5577. (32528)
- Kodres, Moorits Mooritsi p., laskeriista luba, v. a. Viljandi maak. pol. ülemalt 15. 1. 25 a. nr. 57. (32528)
- Pilt, Rudolf Peetri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Võru maak. rahvaväe ülemalt 1923 a. nr. 14. (32530)
- Azafonoff, Vassili Filipi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 7. jalaväe rügemendi ülemalt 27. 4. 20 a. nr. 5912. (32530)
- Semenov, Ivan Vassili p., Nanseni pass, v. a. politsei peavalits. 3. 6. 24 a. nr. 8445/15713. (32530)
- Villmann, Gustav, hobusepass, v. a. võigu ruuna hobuse peale. (32789)
- Nõu, Andrei Andrei p., reservitunnistus, v. a. Saare maakonna rahvaväe ülemalt 1923 a. (32792)
- Kadarik, Aleksander Feodori p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 3. soomusrongide diviisi ülemalt 15. 5. 21 a. (32793)
- Voitas, Johannes Andrese p., rahvaväest vab. tunnistus, v. a. Tartu maak. rahvaväe ülemalt 7. 5. 20 a. nr. 8943. (34347)
- Aberthal, Johannes Abrami p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 3. jalaväe rügemendi ülemalt 21. 4. 20 a. nr. 6448, ja laske-riista kandmise luba, v. a. Viru maak. pol. ülemalt 4. 4. 23 a. nr. 272. (34384)
- Majamees, Eduard Jüri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 1. jalaväe polgu ülemalt 19. 8. 21 a. nr. 14212. (34387)
- Nei, Adolf Gustavi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 1. jalaväe rügemendi ülemalt 13. 7. 21 a. nr. 12092. (34392)
- Janson, Olga Kusma t., toetusraamat nr. 3670, v. a. Järva maakonna valits., tema surnud mehe Tapa preester Kirill Janson'i nimele. (34393)
- Fenge, Villem Hendriku p., Nanseni pass, v. a. politsei peavalitsusest 19. 2. 24 a. nr. 3628/4883. (34608)
- Lipstok, Jüri Jüri p., laskeriista kandmise luba nr. 634/712. (34686)
- Norbek, Friedrich Kristjani p., sõjav. vab. tunnistus nr. 25938. (34687)
- Schavlin, Andrei Nikolai p., sõjav. vab. tunnistus, nr. 736. (34688)
- Loemann, Jalmar Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Harju maak. rahvaväe ülemalt 11. 12. 23 a. nr. 15109. (34878)
- Veski, Ludvig Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 5. Rakvere jalaväe polgu ülemalt 13. 4. 20 a. nr. 7498.
- Reinberg, Heinrich Ludvigi p., laskeriista luba, v. a. Tartu maak. pol. ülemalt 29. 11. 24 a. nr. 2575/12936. (34885)
- Mõtte, Martin Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. sõjavägede saabi kantsleil ülemalt 29. 12. 20 a. nr. 9334. (34893)
- Schults, Aleksander Markuse p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 2. diviisi suurtükiväe staabi ülemalt 3. 9. 24 a. nr. 740.
- Mägi, August Ado p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 3. diviisi tagavara pataljoni ülemalt 25. 2. 20 a. nr. 47. (34951)

- Ko it, Aleksander Gustavi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. m/r. „Lennuki“ ülemalt 31. 8. 22 a. nr. 1620. (35124)
- O p i k o v, Varilemi Filipi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 7. jalaväe rügemendi ülemalt 19. 8. 21 a. nr. 6446. (35543)
- G u r b a t o v, Feodor Vässili p., Nanseni pass, v. a. politsei peavalits. 1924 a. (35567)
- J a k o b i, Friedrich Aleksandri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Kindralstaabi 4. jsk. ülemalt 1922 a. (35569)
- M i c h e l s o n, Heinrich Mooritsi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Viru maakonna rahvaväe ülemalt 1920 a., ja revolvri ja jahipüssi luba, v. a. Viru maak. pol. ülemalt 1925 a. (35582)
- M e s i l a, Eduard Mardi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Harju maak. rahvaväe ülemalt 1920 a. nr. 25268. (35625)
- P e t e r s, August Jüri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Soomusrongide brigaadi ülemalt 20. 8. 21 a. nr. 554. (35629)
- Q u a r n s t r ö m (Kvarnström), Karl Juhani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Soomusrongide brigaadi ülemalt 31. 8. 21 a. nr. 306. (35851)
- S o o r a n d, Mart Mardi p., hobusepass ja laskeriista luba, v. a. Harju maakonna pol. ülemalt. (35872)
- J a a n s o n, Hans Jakobi p., ajapikenduse tunnistus, v. a. Harju maak. rahvaväe kom. 1922 a. (35875)
- V a r k, Konrad Jüri p., laskeriista luba, v. a. Tall. linna pol. ülemalt 1925 a. (35893)
- O t s m a n n, Heinrich Jüri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Harju maak. rahvaväe kom. 26. 11. 19 a. nr. 1598. (35896)
- M i k e n b e r g, Anton Magnuse p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Mereväe side ülemalt 29. 4. 22 a. nr. 1304. (35897)
- J a s ö k o v, Jakob Semjoni p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Tartu ja Peipsi laevastiku ülemalt 1. 4. 19 a. (35900)
- A m b l a vallavalitsuse poolt väljaantud hobusepass nr. 325. (35901)
- R e b a n e, Jaan Ado p., hobusepass, hobuse tundemärgid: punane kõrb ruun, 15 aastat vana, 2 ars. kõrge, lakk lõigatud. (35904)
- K a s k, Jaan Andrese p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 3. jalaväe polgu ülemalt 19. 5. 21 a. nr. 8855. (35913)
- N i i m e i s t e r, Jaan Jüri p., hobusepassid v. a. Võhmata vallaval. 1) 30. 12. 20 a. nr. 292, järgmiste tundemärkidega hobuse peale: mära, must kõrb, 2 aast., 2 ars. 2½ v. kõrge, lakk pahemal pool ja tagumine pahem jalg kabja piirme pealt valge, ja 2) 3. 10. 22 a. nr. 715 järgmiste tundemärkidega hobuse peale: mära, must, 1 aasta, 2 ars. kõrge, harilik lakk. (35916)
- K a r r i k, Madis, hobusepass, v. a. Kurista vallaval. 13. 12. 23 a. nr. 22 — August Jüri p. Kass'i nimele. (35934)
- K r i n i t s k y, Ivan Evgeni p., Nanseni pass, v. a. politsei peavalitsusest 1923 a. nr. 1751/1742. (35938)
- P i l l i, Anton Peetri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Pärnu maak. rahvaväe ülemalt 15. 9. 20 a. nr. 14341. (35941)
- M i t t, Johan Märdi p., hobusepassid, v. a. Karksi vallaval. 2. 10. 22 a. nr. 112 ja 31. 10. 23 a. nr. 38/17817. (35945)
- P ä r t, Johan Tooma p., hobusepass, v. a. Uue-Vändra vallaval. 21. 6. 24 a. nr. 144. (35946)
- T ö n n u s, Aleksander Kristjani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 1. ratsaväe rügemendist 22. 4. 20 a. (35955)
- B o c k, Aleksander, hobusepass, v. a. Salla vallaval. 10. 2. 21 a. nr. 177. (35981)
- L a s s m a n n, Konstantin Tooma p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 1. jalaväe polgust 1920 a. nr. 8735. (35991)
- R a j a, Erich Pauli p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 1. diviisi eeslinna etapi komandandilt. (35998)
- K o g e r, Mihkel Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Pärnu maak. rahvaväe ülemalt 19. 1. 21 a. nr. 948. (36058)
- M ä n n i k, Johannes Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 1. jalaväe rügemendi ülemalt 2. 9. 24 a. nr. 3998. (36065)
- R e n t m e i s t e r, Ernst Konstantini p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Pärnu maak. rahvaväe ülemalt 31. 1. 21 a. nr. 1830. (36071)
- S i i b e r g, Alma, hobusepass, v. a. Pati vallaval. 28. 9. 22 a. nr. 458. (36077)
- V a b r i t, Hendrik Peedu p., hobusepass, v. a. Paadremaa vallaval. 14. 12. 20 a. nr. 382. (36078)
- K i i p s a a r, Karl Peetri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 7. jalaväe rügemendi ülemalt 4. 10. 23 a. nr. 14591. (36084)
- J a l a k a s, Joosep Gustavi p., hobusepass, v. a. Mäetaguse vallaval. 26. 11. 20 a. nr. 103. (36086)
- J a a n s o n, Jaan, hobusepass, v. a. Enge vallaval. 6. 12. 20 a. nr. 510. (36088)

- Sakmann, Johan Mihkli p., hobusepass, v. a. Karksi vallaval. 21. 12. 20 a. nr. 57. (36091)
- Sakmann, Johan Mihkli p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 1. diviisi tagavara pataljoni ülemalt 14. 3. 20 a. nr. 2787. (36091)
- Joshov, Jakob, hobusepass. (36102)
- Laaton, Jaan Jüri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Sõjaväe varustusvalits. 21. 11. 23 a. nr. 1601. (36104)
- Veinberg, Hans Jakobi p., hobusepassid: 1) v. a. Võhmuta vallaval. 21. 12. 20 a. nr. 64, järgmiste tundemärkidega hobuse peale: ruun, kõrb, 9 aast., 2 ars. 5½ vers. kõrge, lakk paremal pool, otsa ees tuka all lehtlauk, ja 2) v. a. Maidla vallaval. 30. 9. 22 a. nr. 570, järgmiste tundemärkidega hobuse peale: ruun, must, 3 aast., 2 ars. 2 vers. kõrge, lakk paremal pool, otsa ees väike valge täpp. (36251)
- Adson, Juuli Peetri t., hobusepass, v. a. Tsooru vallaval. 1919 a. nr. 404.
- Väli, Aleksander, sõjav. vab. tunnistus, v. a. 1. diviisi staabi ülemalt 3. 9. 24 a. nr. 1650.
- Kukk, Aleksei, välispass, v. a. politsei peavalits. passi toimkonnalt 2. 5. 1925. a. nr. 1700.
- Roos, Johannes, sõjav. vab. tunnistus, nr. 1996.
- Pärt, Tõnis, sõjav. vab. tunnistus.
- Parbo, Aleksander, sõjav. vab. tunnistus.
- Volmar, Konstantin, ülikooli matrikel ja legitimeerimise kaart nr. 214.
- Müller, Aleksander, hobusepass.
- Antipov, Pavel, Nanseni pass nr. 9751/18809.
- Kolk, Evald Bernhardi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 7. jalaväe rügemendi ülemalt 6. 9. 21 a. nr. 7168.
- Groop, Gustav Otto p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Järva maakonna rahvaväe ülemalt 30. 11. 20 a. nr. 1632.
- Ismael, Julius Jaani p., laskeriista luba, v. a. Petseri maak. pol. ülemalt 30. 8. 25 a. nr. 345.
- Mürgümägi, Ilja, sõjav. vab. tunnistus, v. a. Petseri maak. rahvaväe ülemalt.
- Markin, Karl Mihkli p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Pärnu maak. rahvaväe ülemalt 1920 a. nr. 14020.
- Virak, Eduard Ano p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Skoutsrügemendi ülemalt 1920 a. nr. 6972.
- Krüger, Johannes Jaani p., sõjav. vab. tunnistuse dublikaat, v. a. Viljandi maak. rahvaväe ülemalt 22. 8. 23 a. nr. 5243.
- Ahtmänn, Mihkel Mihkli p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Pärnu maak. rahvaväe ülemalt 6. 12. 20 a. nr. 14161.
- Travin, Aleksander Ermolai p., Nanseni pass, v. a. politsei peavalitsusest 17. 1. 24 a. nr. 1075/911.
- Bass, Abi Samueli p., välispass, v. a. politsei peavalitsusest 5. 6. 25 a. nr. 2370, ülikooli matrikel nr. 2373, hobusepass, v. a. Hummuli vallaval. 17. 12. 20 a. nr. 10 — Jaan Riistan'i nimele.
- Fadejev, Natalie Viktori t., Nanseni pass, v. a. politsei peavalits. 22. 5. 24 a. nr. 7647/13771.
- Perandi, Karl Adolfi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Tartu maak. rahvaväe ülemalt 12. 2. 23 a. nr. 109, Tartu ülikooli matrikel 9. 9. 21 a. nr. 2142, ülikooli isikutunnistus 9. 9. 21 a. nr. 4142 ja arstiabi tshekiraamat Treffneri gümnaasiumi poolt välja antud.
- Perandi, Adolf Adolfi p., ülikooli matrikel 9. 9. 21 a. nr. 2143 ja ajapikenduse tunnistus, v. a. Tartu maak. rahvaväe ülemalt 11. 12. 23 a. nr. 152.
- Perandi, Adolf Adolfi p., Riigi keskarhiivi poolt välja antud tshekiraamat nr. 1764.
- Beljæev, Ivan Dmitri p., küpsuse tunnistus, v. a. Tartu Aleksandri gümnaasiumi poolt nr. 944.
- Kusnetsov, Pavel, hobusepass, v. a. Skarjatina vallaval. 8. 3. 21 a. nr. 210.
- Vodja, Karl Mihkli p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Soomusrongide diviisi staabist 1920. a.

Tunnustatakse maksvaks järgmised ülesleitud tunnistused:

Väli, Aleksander Johani p., isikutunnistus, v. a. Pihtla vallaval. nr. 300, ja sõjaväest vab. tunnistus, v. a. Soomusrongide diviisi ülemalt. (36054)

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised isikutunnistused:

Pukk, Alfred, nr. 715.
 Lunden, Mihkel, nr. 82.
 Isak, August, nr. 383.
 Tomingas, Abram, nr. 119.
 Limberg, Irene, nr. 556.
 Kuusk, Jaan, nr. 366.
 Linkhorst, Kustas, nr. 122.
 Paap, Amalie, nr. 1887.

- Keller, Gerda, nr. 34.
 Luuberg, Voldemar, nr. 561.
 Ael, August, nr. 26.
 Kuurmann, Aleksander, nr. 101.
 Laur, Johannes, nr. 82.
 Adler, Aliide Jakobi t., v. a. Anna vallaval. 18. 4. 21 a. nr. 69.
 Plaata, Juhan Krõõta p., v. a. Esna vallaval. 20. 9. 23 a. nr. 625.
 Handorf, Gustav Villemi p., v. a. Salla vallaval. 8. 12. 19 a. nr. 134.
 Tomingas, Aleksander Tõnu p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. 3. 4. 20 a. nr. 12153.
 Maarland, Johannes Jüri p., v. a. Kukesemaa vallaval. nr. 444.
 Väli, Rudolf Jüri p., v. a. Albu vallaval. 18. 3. 21 a. nr. 57.
 Tinarist, Marie, v. a. Kihelkonna vallaval. 15. 3. 20 a. nr. 1070.
 Sannik, Juhan, v. a. Pihtla vallaval. 19. 5. 22 a. nr. 1092.
 Ottis, Viuu, v. a. Pihtla vallaval. 30. 11. 20 a. nr. 775.
 Tarkpea, Marie, v. a. Kuresaare pol. jsk. 9. 12. 19 a. nr. 1635.
 Veske, Priidu, v. a. Kuresaare pol. jsk. 11. 12. 19 a. nr. 1921.
 Aitmühl, Elviine Mihkli t., v. a. Vaikna vallaval. 22. 12. 19 a. nr. 282.
 Mets, Mari Tõnise t., v. a. Lähtru vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 184.
 Ilsen, Heinrich Villemi p., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. 3. 1. 20 a. nr. 5550.
 Karlson, Jaan Andrese p., v. a. Pärnu maak. pol. linna jsk. 4. 12. 19 a. nr. 2407.
 Krug, Loviise Friedrichi t., v. a. Keila vallaval. 3. 6. 24 a. nr. 451.
 Tomingas, Jaan Jaani p., v. a. Võlla vallaval. 6. 9. 21 a. nr. 458.
 Schults, Anna Andrese t., v. a. Rääma vallaval. 15. 12. 19 a. nr. 20.
 Kannussar, Katariina Madise t., v. a. Pärnu maak. pol. linna jsk. 12. 12. 19 a. nr. 3566.
 Jukkum, Paul Otto p., v. a. Pärnu maak. pol. linna jsk. 8. 12. 19 a. nr. 2856.
 Hendrikson, Anna Mihkli t., v. a. Jäärja vallav. 26. 8. 24 a. nr. 85/090765.
 Smirnov-Veinberg, Nikolai Nikolai p., v. a. Pärnu maak. pol. linna jsk. 28. 11. 21 a. nr. 14162.
 Tau, Eduard Jaani p., v. a. Pärnu maak. pol. linna jsk. 4. 3. 21 a. nr. 13144.
 Miilberg, Marie Jaani t., v. a. Pärnu maak. pol. linna jsk. 2. 12. 19 a. nr. 2273.
 Lill, Aleksander Aleksandri p., v. a. Pärnu maak. pol. linna jsk. 12. 4. 20 a. nr. 10724.
 Maidlas, Peeter Peetri p., v. a. Pärnu maak. linna pol. jsk. 31. 12. 19 a. nr. 8569.
 Rattiste, Peeter Peetri p., v. a. Audru vallaval. 1920 a. nr. 256.
 Lepp, Eduard Mihkli p., v. a. Orajõe vallaval. 1919. a. nr. 624.
 Kiigajani, Jaan Vassili p., v. a. Tõstamaa vallaval. 1920 a. nr. 649.
 Vaher, Mihkel Hansu p., v. a. Orajõe vallaval. 1919 a. nr. 200.
 Aperson, Rudolf Mihkli p., v. a. Koonga vallaval. 1921 a. nr. 1118.
 Vaher, Jaan Mihkli p. v. a. Koonga vallaval. 1924 a.
 Vaks, Jaan Jaagu p., v. a. Tahkuranna vallaval. 1920 a. nr. 100.
 Bergmann, Karl Johani p., v. a. Pärnu maak. pol. linna jsk. 13. 8. 25 a. nr. 949/249601.
 Kõiver, Emilie Kristophi t., v. a. Raudteede pol. ülemalt 27. 1. 20 a. nr. 6734.
 Kadak, August Mardi p., v. a. Valga maak. pol. ülemalt 21. 3. 24 a. nr. 158.
 Mikheim, Juhan Jaani p., v. a. Kasaritsa vallaval. 23. 1. 20 a. nr. 969.
 Glaaser, Kristjan Jaani p., v. a. Vastseliina vallaval. 27. 2. 19 a. nr. 567.
 Pettai, Emilie Karli t., v. a. Võru linna pol. ülemalt 2. 12. 19 a. nr. 2181.
 Reinstein, Karl Joosepi p., v. a. Võru linna pol. ülemalt 19. 6. 20 a. nr. 3512.
 Pihlapuu, Aksel Tanila p., v. a. Rõuge vallaval. 23. 12. 19 a. nr. 197.
 Rõots, Erika Juliane Karl Kapluse t., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. 5. 12. 22 a. nr. 91.
 Kraus, Aleksander Karli p., v. a. Pindi vallaval. 7. 3. 23 a. nr. 26.
 Teppaks, Valentina Pauli t., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. 29. 11. 20 a. nr. 11397.
 Seppa, Ella Jaani t., v. a. Pangõdi vallaval. 29. 1. 25 a. nr. 20.
 Kägu, Johannes Mardi p., v. a. Tartu linna pol. 1. jsk. 5. 12. 19 a. nr. 2352.
 Jõgi, Pauline Peetri t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 15. 12. 19 a. nr. 11656.
 Pihlik, Johannes Märdi p., v. a. Tartu linna pol. 1. jsk. 23. 8. 20 a. nr. 9214.
 Frey, Johanna Mihkli t., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. 30. 12. 19 a. nr. 8506.

Vaino, Liisa Peetri t., v. a. Haaslava vallaval. 23. 12. 19 a. nr. 156.
 Tanning, Marie Adami t., v. a. Tartu linna pol. 1. jsk. 19. 12. 19 a. nr. 5828.
 Milt, Albert Johan Johani p., v. a. Tartu linna pol. 1. jsk. 25. 9. 20 a. nr. 2430.
 Vassiljev, Voldemar Mihkli p., v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. 31. 8. 23 a. nr. 871.
 Sontag, Anna Jaani t., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. 16. 12. 19 a. nr. 6125.
 Voitk, Anna Danieli t., v. a. Tartu linna pol. 1. jsk. 4. 12. 19 a. nr. 2417.
 Subka, Julie Mihkli t., v. a. Tartu linna pol. 3. jsk. nr. 13572.
 Hindremäe, Anton Mardi p., v. a. Rapla vallaval. nr. 2386.
 Tamm, Linda Johani t., v. a. Rakvere linna pol. jsk. nr. 6746.
 Starkov, Luka Nikolai p., v. a. Tartu linna pol. 3. jsk. nr. 459.
 Bitter, Anna Johani t., v. a. Tartu linna pol. 3. jsk. nr. 10832.
 Kruuda, Ernst Augusti p. v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. nr. 954.
 Mats, Alfred Aleksandri p., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. nr. 2457.
 Kont, Emilie Aleksandri t., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. nr. 3387.
 Tool, Gustav Peetri p., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. nr. 12928.
 Perler, Aleksander Jaani p., v. a. Rannu vallaval. nr. 133.
 Napp, Rudolf Peetri p., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. nr. 5396.
 Tensiver, Johannes Liisa p., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. nr. 677.
 Rõõm, Erna Johani t., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. nr. 12270.
 Listakind, Adele Mari t., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. nr. 3180.
 Põdra, Eduard Mardi p., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. nr. 9809.
 Häрма, Anna Johani t., v. a. Pajusi vallaval. nr. 57.
 Reimann, Adele Jüri t., v. a. Tartu linna pol. 3. jsk. nr. 5685.
 Madsen, Johanna Larsi t., v. a. Laeva vallaval. nr. 700.
 Grustam, Feliks Karli p., v. a. Paasvere vallaval. nr. 387.
 Imelik, Aleksander Jaani p., v. a. Tartu linna pol. 3. jsk. nr. 5804.
 Olo, Karl Joosepi p., v. a. Tartu linna pol. 3. jsk. 23. 1. 20 a. nr. 8757.
 Narits, Eduard Daaveti p., v. a. Tartu linna pol. 3. jsk. 17. 12. 19 a. nr. 4701.

Grunau, Herbert Aleksander Theodori p., v. a. Tartu linna pol. 3. jsk. 17. 12. 1919 a. nr. 4481.
 Iilo, Hugo Mihkli p., v. a. Tartu linna pol. 3. jsk. 5. 5. 20 a. nr. 10800.
 Asi, Oskar Adami p., v. a. Tartu linna pol. 3. jsk. 1. 4. 20 a. nr. 10261.
 Univer, Jakob Antoni p., v. a. Sootaga vallaval. 18. 1. 25 a. nr. 80.
 Kõrts, Joosep Adami p., v. a. Tartu linna pol. 1. jsk. 5. 12. 20 a. nr. 2350.
 Hitz, Johanna Adelheid Johani t., v. a. Tartu linna pol. 1. jsk. 1. 10. 23 a. nr. 1032.

Gummitemplite ja graveerimise tööstus

„PERFECT“

Tallinnas, Nunne tän. № 8.

Kõnetraat 20-16.

Kuulutus.

Väike-Maarja politsei jaoskonna ülem annab teada, et 15. veebruaril 1926 a. kell 10 homm. müüakse Vao vallas, Risu külas

enampakkumisel

Kristine Rebase päralt olev varandus, mis koosneb mitmesugusest majakraamist, põllutöö- ja sõiduriistadest, kahest hobusest, kolmest lehmast ja ühest värsist, hinnatud 164750 marga peale, tulu- ja puhtakasumaksude sissenõudmiseks. Müüdavaid asju võib näha oksjoni päeval. Pakkumine algab hinnatud summast.

Ärinal, 31. dets. 1925 a. Nr. 02417, 02857.
 Jaoskonna ülem: F. Kalm.

Kuulutus.

Väike-Maarja politsei jaoskonna ülem annab teada, et 11. veebruaril 1926 a. kell 10 homm. müüakse Avanduse vallas, Määri asunduses

enampakkumisel

surnud Günther Zoega Manteuffeli päralt olev varandus, mis koosneb mitmesugustest sõidu- ja põllutööriistadest, hinnatud 35800 marga peale, 1920/21 a. tulumaksu sissenõudmiseks.

Müüdavaid asju võib näha oksjoni päeval. Pakkumine algab hinnatud summast.
 Ärinal, 31. detsembril 1925 a.
 Nr. 04993.

Jaoskonna ülem: F. Kalm.